

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом Державного
Податкового Університету
від «06 » жовтня

2022 № 1007

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 4
для тесляра**

Ірпінь 2022

1. Загальні положення

1.1. Дія інструкції поширюється на всі підрозділи Університету.

1.2. Інструкція розроблена на основі НПАОП 0.00-6.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про навчання з питань охорони праці».

1.3. Робочим інструментом тесляра може бути: сокира, молоток, кліщі, пила, цвяходер, електрифікований інструмент та інше.

1.4. За даною інструкцією тесляр інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 6 місяців (повторний інструктаж).

Результати інструктажу заносяться в «Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці»; в журналі після проходження інструктажу повинен бути підпис особи, яка інструктує, та тесляра.

1.5. Роботодавець повинен застрахувати тесляра від нещасних випадків та професійних захворювань.

В разі пошкодження здоров'я тесляра з вини Університету, він (тесляр) має право на відшкодування заподіяної йому шкоди.

1.6. За невиконання даної інструкції тесляр несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

1.7. До виконання теслярських робіт допускаються особи, які мають відповідну кваліфікацію, пройшли медичний огляд, вступний інструктаж з охорони праці та інструктаж на робочому місці.

1.8. Тесляр комплексної бригади повинен бути проінструктований і навчений безпечним прийомом за всіма видами робіт, які він виконує.

1.9. Тесляр повинен:

1.9.1. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку.

1.9.2. Користуватися виданим спецодягом, спецвзуттям і засобами індивідуального захисту.

1.9.3. Знаходячись на будівельному майданчику, користуватись захисною каскою.

1.9.4. Не допускати на своє робоче місце сторонніх осіб.

1.9.5. Виконувати тільки ту роботу, за якою він проінструктований і яка доручена керівником робіт.

1.9.6. Не виконувати вказівок і розпоряджень, які суперечать правилам охорони праці.

1.9.7. Пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці та безпеку товаришів по роботі.

1.9.8. Надавати першу медичну допомогу потерпілим при нещасних випадках.

1.9.9. Утримувати в чистоті і порядку своє робоче місце, не захаращувати його.

1.10. Головні шкідливі та небезпечні виробничі фактори, які можуть діяти на тесляра:

- порізи, удари рук при неправильному користуванні ручним інструментом та при його несправності;
- скалки рук, пошкодження та засмічення очей шматками матеріалів, що відлітають, тирсою та інше;
- удари тіла при неправильному перенесенні та складування матеріалів;
- порізи пальців та пошкодження очей при неправильному загостренні інструменту;
- ураження електрострумом при користуванні електроінструментом.

1.11. Під час роботи з електрифікованим інструментом тесляр повинен мати посвідчення, яке б засвідчувало, що він знає їх будову та правила безпечної експлуатації.

1.12. До роботи на деревообробних верстатах допускаються теслярі віком не молодше 18 років, навчені за спеціальною програмою, які мають посвідчення про навчання та проінструктовані з безпечних прийомів роботи на кожному з них.

Біля кожного верстата повинна бути інструкція з його безпечної експлуатації.

1.13. Тесляр забезпечується спецодягом:

- костюм бавовняний;
- рукавиці;
- черевики;
- для робіт з просочення деревини антисептиками: костюм брезентовий (замість костюма бавовняного), рукавички гумові, наплічники брезентові;
- під час установки опалубки на гідротехнічних спорудах: костюм бавовняний з водовідштовхуючим просоченням (замість костюма бавовняного);
- під час конопачення дерев'яних конструкцій і споруд: костюм бавовняний, рукавиці комбіновані;
- на зовнішніх роботах взимку всім додатково: куртка та брюки бавовняні на теплій підкладці, валянці.

1.14. Для перенесення та зберігання інструменту, цвяхів та інших дрібних деталей тесляр повинен користуватися індивідуальною сумкою, портативним ручним ящиком. Ріжучі частини інструмента слід захищати чохлами.

1.15. Забороняється виконувати теслярські роботи на неогороджених робочих місцях, розташованих на висоті 1,3 м і більше над землею чи перекриттям, в неосвітлених або затемнених місцях.

1.16. Рукоятки ручного інструменту повинні бути виготовлені з деревини твердих та в'язких порід. Інструменти повинні бути справними та щільно насадженими на рукоятки. Забороняється застосовувати ручний інструмент, який має вибоїни, відколи; на бокових гранях у місцях затискання їх руками не повинно бути задирок та гострих ребер; на дерев'яних поверхнях ручок не повинно бути сучків, задирок, тріщин; поверхня повинна бути гладкою, не повинно бути наклепів.

1.17. Складування матеріалів:

1.17.1. Круглий ліс - в штабель висотою не більше 1,5 м з прокладками між рядами та встановленням упорів проти розкочування, висота штабеля не повинна бути більше його ширини.

1.17.2. Піломатеріали - в штабель, висота якого при рядовій укладці складає не більше половини ширини штабеля, а при укладці в клітку - не більше ширини штабеля. Проходи між штабелями - не менше 1 м.

1.18. Забороняється опирати матеріали та вироби до огорож та елементів тимчасових та капітальних споруд.

1.19. Строповку матеріалів та виробів, які складаються вантажопідіймальними механізмами, може виконувати тесляр, який має посвідчення стропальника.

1.20. Палити дозволяється тільки в певних місцях.

1.21. Роботи по антисептуванню деревини (приготуванню суміші, а також навантаженню, розвантаженню та розпаковці хімічних матеріалів) можуть виконувати особи не молодше 18 років, які пройшли спеціальне навчання та інструктаж.

1.22. Робітники, які мають на шкірі порізи, тріщини та рани, до обробки деревини не допускаються.

1.23. Антисептування повинно виконуватись із застосуванням гумових рукавичок, окулярів, респіраторів і протигазів.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Перед початком роботи тесляр повинен оглянути робоче місце, прибрати непотрібні матеріали, предмети, звільнити проходи і підготувати до роботи інструменти та пристосування.

2.2. Ручний інструмент перевіряється візуально; особлива увага приділяється щільності насадки його на ручках та загостренню.

2.3. Упорядкувати спецодяг, засоби індивідуального захисту.

2.4. Перевірити достатність освітлення.

2.5. Одержати від керівника робіт завдання.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Обтісування деревини слід виконувати з правого боку в напрямку від основи до верхів'я, при цьому необхідно становитися так, щоб права нога знаходилась як можна далі від деревини.

Під час тесання сокирою оброблювана деревина повинна знаходитись на підкладках, що виключають її самовільне зсування та скочування.

3.2. Обробка матеріалів повинна виконуватись на жорсткій основі (земля, перекриття).

Забороняється виконувати ці роботи на настилах риштувань і помостів. На них допускається тільки збирання, монтаж та припасування деталей.

3.3. Під час переносу вручну піломатеріалів (колод, брусків) підношувачі повинні бути одного зросту і нести брус, колоду тільки на правому чи на лівому

плечі. Скидати з пліч чи опускати піднесені матеріали необхідно одночасно по команді та на підготовлену площадку.

3.4. З колод та дошок від розбирання дерев'яних конструкцій, риштувань, помостів необхідно видаляти скоби, загинати цвяхи.

3.5. Під час улаштування риштувань, помостів та інших засобів підмашування тесляр повинен керуватися одержаними від керівника робіт кресленням, планом виконання робіт (ПВР).

3.6. Риштування і помости слід установлювати на сплановану площадку, на щільні (нерозрізні) дерев'яні підкладки товщиною не менше 5 см, покладені під кожному пару стояків перпендикулярно до стіни будівлі.

Не дозволяється вирівнювати підкладки за допомогою цеглин, каменів, відрізків, дошок.

3.7. Конструкції огороження повинні складатися зі стояків, струганого поруччя, розташованого на висоті не менше 1,1 м від робочого настилу, одного проміжного елемента та бортової дошки висотою не менше 15 см. Ширина настилу на риштуваннях і помостах повинна бути не менше 2 м - для кам'яних, 1,5 м - для штукатурних, 1 м - для малярних та монтажних робіт. Настили на риштуваннях і помостах повинні мати рівну поверхню з щілиною між дошками не більше 5 мм. З'єднання щитів допускається тільки по їх довжині, причому кінці елементів, які стикуються, повинні знаходитись на опорі і перекривати її не менше, ніж на 0,2 м в кожний бік. При улаштуванні риштувань зазор між робочим настилем і стіною будівлі повинен бути: при кам'яній кладці - 50 мм, при оздоблювальних роботах - 150 мм.

3.8. Риштування кріпляться згідно з ПВР.

3.9. Забороняється кріпити риштування до парапетів, карнизів, труб, балконів та інших виступаючих конструкцій будівлі.

3.10. Для закріплення котлованів, траншей глибиною до 3 м в ґрунтах природної вологості (крім піщаних) застосовуються дошки товщиною не менше 40 мм, а в ґрунтах піщаних з підвищеною вологістю - не менше 50 мм, закладаючи їх за вертикальні стійки у притул до ґрунту з кріпленням до стійок. Встановлювати стійки кріплення слід згідно з ПВР, але не рідше, ніж через 1 м; під кінцями розпірки (зверху і знизу) необхідно прибивати бобишки. Допускається випускати верхні дошки кріплення над бровками траншей не менше, ніж на 15 см.

3.11. Під час роботи на дощаній основі покрівлі працюючі, крім запобіжного пояса, забезпечуються особливими козирками (упорами), які, як і захисний пояс, за допомогою вірьовки кріпляться до надійних частин будівлі (за вказівкою керівника робіт).

3.12. Розбирання дощаних кріплень котлованів і траншей виконують знизу вверх. Кількість одноразово видалених дошок по висоті не повинна перевищувати трьох, а в сипучих і нестійких ґрунтах - одної дошки.

Розбирання кріплення повинно виконуватись в присутності керівника робіт.

3.13. Забороняється виконувати роботи на покрівлі з риштувань і конструкцій під час ожеледиці, густого туману, зливі, грози, снігопаду, при швидкості вітру 15 м/с і більше.

3.14. Будівельне сміття дозволяється спускати з покрівлі, перекриття, риштувань тільки по закритих жолобах або в закритих ящиках, контейнерах за допомогою кранів та підйомників.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Відключити верстати, електроінструмент, пристосування від електромережі.

4.2. Прибрати робоче місце від будівельного сміття.

4.3. При роботі на верстатах протерти і змастити частини, що труться (при відключеному від електромережі верстаті).

4.4. Протерти інструмент, скласти його в інвентарний ящик.

4.5. Спецодяг, засоби індивідуального захисту скласти у відведене для нього місце.

4.6. Вимити руки, обличчя з милом, при можливості, прийняти душ.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Причинами виникнення аварійної ситуації, що може призвести до нещасного випадку, є: порушення правил охорони праці під час улаштування риштувань, помостів; виконання опалубних робіт з порушенням ПВР; порушення правил охорони праці під час обтісування деревини; несправність ручного і електрифікованого інструменту; відсутність, несправність або невикористання засобів індивідуального захисту та інше.

5.2. У разі виникнення аварії або ситуації, що може призвести до аварії або нещасного випадку, необхідно зупинити верстат (якщо тесляр працював на ньому), відключити його від електромережі, в усіх випадках забезпечити огороження небезпечної зони, не допускати до неї сторонніх осіб; повідомити про те, що сталося, керівника робіт.

5.3. Якщо є потерпілі, надати їм першу медичну допомогу; при необхідності, викликати швидку медичну допомогу.

5.4. Перша допомога при нещасних випадках.

5.4.1. Перша допомога при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані оживлення починати необхідно негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу.

5.4.2. Перша допомога при пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому, на рану і зав'язати її бинтом.

Якщо індивідуального пакету якимсь чином не буде, то для перев'язи необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку і т. ін. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька крапель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосовувати настойку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

5.4.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба.

При переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку.

При підозрінні перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався, з метою уникнення ушкодження спинного мозку.

При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.4.4. Перша допомога при опіках кислотами і лугами.

У разі попадання кислоти або лугу на шкіру необхідно ретельно промити місце ураження водою на протязі 15-20 хвилин, після цього пошкоджену кислотою поверхню обмити 5 %- ним розчином питної соди, а обпечену лугом - 3%-ним розчином борної кислоти або 3 %- ним розчином оцтової кислоти.

У разі попадання на слизову оболонку очей кислоти або лугу необхідно очі ретельно промити водою на протязі 15-20 хвилин, обмити 5 %- ним розчином питної соди (у разі попадання кислоти), а обпечену лугом - 3 %- ним розчином борної кислоти або 3 %- ним розчином оцтової кислоти. При опіках порожнини рота лугом необхідно полоскати рот 3 %-ним розчином оцтової кислоти або 3 %-ним розчином борної кислоти, при опіках кислотою - 5 %- ним розчином питної соди. У разі попадання кислоти в дихальні шляхи необхідно дихати розпиленням за допомогою пульверизатора 10 %- ним розчином питної соди, при попаданні лугу - розпиленням 3 %- ним розчином оцтової кислоти.

5.4.5. Перша допомога при теплових опіках.

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом.

При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом.

При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом або 3%-ним марганцевим розчином.

При опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

5.4.6. Перша допомога при кровотечі.

5.4.6.1. Підняти поранену кінцівку вгору.

5.4.6.2. Рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати на протязі 4-5 хвилин. Якщо кровотеча зупинилася, не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском).

5.4.6.3. У разі сильної кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок в суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою. У разі великої кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

5.5. Якщо сталася пожежа, необхідно викликати пожежну частину і приступити до її гасіння наявними засобами пожежогасіння.

5.6. В усіх випадках необхідно виконувати вказівки керівника робіт по ліквідації наслідків аварії.

В.о. начальника відділу
охорони праці та пожежної безпеки

Сергій СИЛЬЧЕНКО

ВНЕСЕНО

Провідний інженер з охорони праці
Відділу охорони праці та пожежної безпеки

В. ЖДАНОВА

ПОГОДЖЕНО

В. о. проректора з економіки та
розвитку інфраструктури

О. ДМИТРУК

В. о. начальника юридичної служби

С. СИДОРЕНКО